

Til Arbejdstilsynet

Att. Anders Kallfoe (anka@at.dk)

Høringssvar: "Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om anvendelse af trykbærende udstyr og bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser".

Med henvisning til høringsmateriale modtaget fra Arbejdstilsynet (AT) den 13. januar 2023, fremsendes hermed ESS høringssvar. Høringssvaret er fokuseret på varmepumper og lovpligtige serviceeftersyn (eftersyn) heraf.

Bemærkninger til " Bilag 7, 4. Eftersyn og vedligeholdelse"

Vigtigt punkt omkring udførselstidspunkt, som ikke er behandlet i ændringsforslag

Der er i nuværende bekendtgørelse ikke lagt en tolerance ind på udførselstidspunktet for et lovpligtigt serviceeftersyn. For ESS's medlemsvirksomheder udgør dette et administrativt og logistisk problem, da alle servicefirmaer i serviceplanlægningen er underlagt udfordringer med

- Medarbejderes pludselige fravær, grundet sygdom etc.
- Rekrutteringsproblemer af medarbejdere med certifikat (Pt. mangles kølemontører i branchen).
- Forsinkelser i forbindelse med udførslen af tidligere service- og udkaldsopgaver(stop).
- Aflysning eller udskydelse af serviceopgave fra kundens side.

Ovennævnte udfordringer medfører uvægerligt, at datoen for et eftersyn oftest forsinkes udover de nuværende 12 mdr., uanset alle anstrengelser for det modsatte. Således foreslår ESS følgende:

- *Der indlægges en **tolerance** på +/- 1 mdr. for rettidigt lovpligtigt eftersyn.*
- *Dato for eftersyn beregnes altid ud fra 1. **opstartsdato**, så serviceintervallerne ikke forlænges over tid.*

Generel bemærkning til forlængelse af serviceintervaller

Fra vores medlemmer meldes det, at det oftest er i det første driftsår, der kan være problemer med en varmepumpe. På det første serviceeftersyn, 12 mdr. efter opstartsdato afdækkes og løses således de fleste problemer, mens der på de kommende servicebesøg opleves klart færre problemer.

Der er en trend i markedet mod kølemidler i gruppe 1. DS / EN 378: "Kølesystemer og varmepumper – Sikkerheds- og miljøkrav", stiller krav til opstillingsrum og ventilation heraf, afhængig af kølemidlets brændbarhed. Selvom dette synes kun at berøre Splitanlæg, da kan en utæthed i kondensator på en

Monoblok give afgasning til inden døre via centralvarmesystemet og dettes sikkerheds- og udluftningsventiler.

ESS foreslår: Der sættes krav om **et** serviceeftersyn/ kontroleftersyn, 12 mdr. efter 1. **opstartsdato**. på kølekredse med en fyldning fra 1 kg. For kølemidler i grp. 1 dog fra ”bagatel grænser” angivet i EN378.

I forbindelse med et serviceeftersyn/ kontroleftersyn, 12 mdr. efter 1. opstartsdato, kan det kontrolleres om kravene i EN378 er overholdt, såfremt anlægget falder ind under denne.

Der stilles i øvrigt også krav om førsteårskontrol til brinekredsen i Jordvarmebekendtgørelsen.

Serviceintervallet for eftersyn af anlæg med op til 5 kg kølemiddelfyldning foreslås ændret fra et til to år. ESS bakker op om forslaget, dog med skelen til ovenstående, så de lovpligtige serviceintervaller (eftersyn) for varmepumper med op til 5 kg kølemiddelfyldning ændres fra 1 til 2 år, men med krav om **et** serviceeftersyn/kontroleftersyn 12 mdr. efter 1. **opstartsdato**.

Grænsen for, hvornår der kræves eftersyn af anlæg, foreslås hævet fra 1 kg til 3 kg. Det vil sige, at det kun er anlæg med en kølemiddelfyldning på over 3 kg, hvor der er krav om eftersyn.

ESS mener det er vigtigt, at der er overensstemmelse mellem risici; sikkerhedsmæssigt som af hensyn til energieffektivitet og de driftsomkostninger der påtrykkes ejeren af en varmepumpe i forhold til dennes størrelse og energiforbrug. Der er derfor ræsonnement i at forlænge serviceintervallerne for mindre installationer. Helt at fjerne kontrol vil dog øge risikoen for forringet energieffektivitet og evt. udslip.

ESS foreslår: I tillæg til krav om første års serviceeftersyn/ kontroleftersyn: For kølekredse med mellem 1-3 kg ændres serviceintervallet fra 1 til 3 år.

Krav til certifikat og arbejde

- **For arbejde med anlæg med naturlige kølemidler foreslås kravet skærpet, så der er krav om certifikat fra 1 kg.**

EES foreslår at kravene til hvornår der kræves certifikat for arbejde med anlæg, ændres så kravene følger den stigende risiko ved anvendelsen.

Med kølemidler i gruppe 1 som propan opnås ofte en højere volumetrisk effektivitet, hvorfor der nu opleves middelstore varmepumper med lige under 1 kg kølemiddel. ESS forslår, at minimumsgrænsen for køle- og varmepumpeanlæg følger det aktuelle kølemiddel og de risici dette medfører og følger de i DS / EN 378: ”Kølesystemer og varmepumper – Sikkerheds- og miljøkrav”, beskrevne sikkerhedsgrænser. Dette vil give god overensstemmelse standarderne/lovgivning imellem og sikre en stadig aktuel minimumsgrænse, når fremtidige kølemidler introduceres.

Alternativt skal minimumsgrænsen sættes ned til fx 500 g (den må ikke fjernes da man så rammer fx køleskabe og fryserne)

- **For arbejde med anlæg med fluorholdige kølemidler foreslås kravet lempet, så grænsen går ved 3 kg.** ESS bakker op om forslaget om lempede krav i forhold til arbejde med fluorholdige kølemidler.

- **For hermetisk lukkede anlæg foreslås kravet lempet, så arbejde, der ikke indebærer brud på kølekredsen, ikke kræver certifikat.**

Selvom kølekredsen ikke direkte berøres, kan og vil der være indstillinger og elektriske komponenter, der enten helt eller delvist er en del af kølekredsens sikkerhedskontrol, ligesom forkert betjening og justering kan føre til driftsstop og overordentligt forringet driftsøkonomi.

ESS foreslår: *For arbejde på hermetisk lukkede anlæg, der ikke indebærer brud på kølekredsen kræves der ikke certifikat, men der stilles krav om, at servicemontører oppebærer en instruktion i det pågældende produkt fra leverandør/fabrikant. Dette skal være beviseligt, enten gennem ansættelse hos denne leverandør/fabrikant, eller at der kan forvises bevis for deltagelse i uddannelse/instruktion i pågældende produkt/produktserie.*

For slutbrugeren vil det tillige være udslagsgivende og tryghedsskabende, at den montør og det firma man har hyret ind, kan påvise kendskab til produktet.

Kommentar til Bilag 7, 5. "Krav til kølemontører/-teknikere og sagkyndige virksomheder ved arbejde på køleanlæg"

For at undgå misforståelser om bekendtgørelsens gyldighed, da foreslås følgende præcisering:

Overskriften på kapitlet ændres til:

"5. Krav til kølemontører/-teknikere og sagkyndige virksomheder ved arbejde på *kølekreds i køleanlæg eller varmepumper*"

Ligeledes i afsnit 5.1 og 5.2 udskiftes "Køleanlæg" med "Kølekreds"

Hvis Arbejdstilsynet måtte have spørgsmål eller ønsker ovenstående uddybet, stiller ESS naturligvis gerne op til møde, telefonsamtale eller e-mailkorrespondance.

Med venlig hilsen

Carsten Cederqvist
Formand for ESS